

Pomoc MPSV pro lidi v obcích zasažených tornádem

- [Důležité kontakty](#)
- [Cílený program Tornádo](#)
- [Nejčastější dotazy k mimořádné okamžité pomoci](#)
- [Pomoc poskytovatelům sociálních služeb](#)
- [Základní manuál pro zaměstnance při živelní události](#)

Ministerstvo práce a sociálních věcí nabízí pomoc všem lidem z Jihomoravského kraje, které zasáhlo tornádo. Jedná se o obce Hodonín, Pánov, Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves, Hrušky.

Důležité kontakty

Naši lidé jsou připraveni vám pomoci a odpovědět na všechny vaše dotazy! Pro oblast Hodonínska a Břeclavska byly vyčleněny **speciální telefonní linky**:

Lužice, Mikulčice, Pánov a Hodonín: 778 534 778
Moravská Nová Ves a Hrušky: 775 424 116

Dále se můžete obrátit i na **Call centrum ÚP ČR** a na bezplatnou linku **800 77 99 00** nebo prostřednictvím e-mailu callcentrum@mpsv.cz, kontaktni.centrum@mpsv.cz.

Živelní pohroma zasáhla také **obce Stebno, Kryry a Blatno na Lounsku**. Úřad práce v Lounech je ve spojení se starosty a je připraven v případě potřeby vyslat do postižených obcí své mobilní týmy, které by vyplácely lidem mimořádnou finanční pomoc.

Pro Podbořansko je v případě potřeby vyčleněno číslo **778 763 040**, kam se mohou lidé obracet na Úřad práce pro pomoc.

Cílený program Tornádo

Ničivé tornádo způsobilo na jižní Moravě a na severu Čech nadozírání škody. Lidé nepřišli jen vlastní majetek. Vzhledem k tomu, že tyto události přímo či nepřímo zasáhly i zaměstnavatele, přichází MPSV s cíleným programem Tornádo. V rámci něj budou zasaženým zaměstnavatelům kryty mzdové náklady po nezbytně nutnou dobu. Tedy od 25.6. do 31.7.2021.

Úřad práce ČR (dále jen ÚP ČR) bude přispívat na náhrady mezd i na samotné mzdy. A to v plné výši až do výše výdělků zaměstnance v předchozím čtvrtletí!

Cílem programu je podpora zachování pracovních míst u zaměstnavatelů v nejvíce zasažených oblastech, resp. zachování pracovních míst zaměstnanců bydlících v nejvíce zasažených oblastech, tedy na Břeclavsku, Hodonínsku a v obcích Stebno a Blatno na severu Čech.

Režim I: překážky na straně zaměstnavatele

- Firma sídlí v zasažené oblasti a není schopná fungovat, zaměstnanci jsou tudíž na překážkách.

- Uznatelným mzdovým nákladem je náhrada mzdy včetně povinných odvodů, kterou vyplatil zaměstnavatel zaměstnanci za období od 25. června 2021 do 31. července 2021, tedy od vzniku živelní události a vyhlášení stavu nebezpečí do posledního dne měsíce, v němž bude stav nebezpečí ukončen.
- Příspěvek náleží pouze na náklady vynaložené na ty zaměstnance, kteří pracují v provozovně umístěné v zasažené oblasti, tj. v katastrálním území obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín a v případě Lounska obcí Stebno a Blatno.
- **Uvedené náklady jsou uznatelné pouze v tom případě, že zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci náhradu mzdy ve výši nejméně 60 % průměrného výdělku.**

Režim II Překážky na straně zaměstnance:

- Zaměstnanec likviduje v pracovní době škody na svém majetku nebo majetku sousedů. V tomto případě mu podle zákoníku práce nenáleží náhrady mzdy. Nemusí si však kvůli tomu čerpat dovolenou nebo neplacené volno. Zaměstnavatel může po vzájemné dohodě tuto náhradu zaměstnanci vyplatit nad rámec svých povinností. MPSV mu pak náklady na vyplacenou mzdu uhradí.
- Uznatelným mzdovým nákladem je mzda, včetně jejích složek (příplatek za práci přesčas, práci v noci, práci o svátku, práci v sobotu a neděli aj.) a případného doplatku podle § 139 odst. 1 písm. c) Zákoníku práce, včetně povinných odvodů, kterou vyplatil zaměstnavatel zaměstnanci za období od 25. června 2021 do 31. července 2021, tedy od vzniku živelní události a vyhlášení stavu nebezpečí do posledního dne měsíce, v němž bude stav nebezpečí ukončen.
- Příspěvek náleží pouze na náklady vynaložené na ty zaměstnance, kteří byli převedeni na jinou práci v rámci provozovny umístěné v zasažené oblasti, tj. v katastrálním území obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín a v případě Lounska obcí Stebno a Blatno.
- Uvedené mzdové náklady jsou uznatelné pouze v tom případě, že zaměstnavatel vyplatí zaměstnanci mzdu ve výši, která mu náležela před převedením na jinou práci nebo mu vyplatí mzdu a doplatek do výše průměrného výdělku podle § 139 odst. 1 písm. c) Zákoníku práce.

Režim III Zaměstnanec z důvodu likvidace škod převeden na jinou práci:

- V tomto případě nevzniknou překážky na straně zaměstnance ani zaměstnavatele. Zaměstnanec je vyplácena mzda nejméně ve stejné výši jako kdyby převeden nebyl. Jeho mzdu budeme zaměstnavateli opět refundovat.
- Uznatelným mzdovým nákladem je náhrada mzdy včetně povinných odvodů, kterou vyplatil zaměstnavatel zaměstnanci za období od 25. června 2021 do 31. července 2021, tedy od vzniku živelní události a vyhlášení stavu nebezpečí do posledního dne měsíce, v němž bude stav nebezpečí ukončen.
- Příspěvek náleží pouze na náklady vynaložené na ty zaměstnance, kteří mají bydliště v zasažené oblasti obcí, tj. v katastrálním území obcí Hrušky, Moravská Nová Ves, Mikulčice, Lužice, Hodonín a v případě Lounska obcí Stebno a Blatno.

Výše příspěvku

Výše příspěvku na jednoho zaměstnance bude činit 100 % uznatelných mzdových nákladů, maximálně však do výše průměrného výdělku zaměstnance, včetně povinných odvodů.

Maximální částka příspěvku tak bude dána počtem hodin trvání překážek v práci nebo počtem hodin, kdy byl zaměstnanec převeden na jinou práci a průměrným hodinovým výdělkem, včetně povinných odvodů.

Jak postupovat

Příspěvek bude poskytován na základě dohody uzavřené mezi zaměstnavatelem a Úřadem práce České republiky. Dohoda bude uzavírána na základě žádosti zaměstnavatele. Úřad práce České republiky uzavře dohodu se všemi žadateli – zaměstnavateli deklarujícími splnění podmínek programu Tornádo.

Příspěvek bude moci být vyplacen před vlastní úhradou mzdového nákladu zaměstnavatele. Příspěvek bude vyplacen na základě vyúčtování, přičemž vyúčtování může zaměstnavatel předložit **před vlastní úhradou mzdových nákladů** (vyplacením mzdy/náhrady mzdy a uhrazením povinných odvodů). Vyúčtování za měsíc červen i červenec bude možné předložit Úřadu práce České republiky do 31. srpna 2021. Dohodu bude možné uzavřít do 31. srpna 2021. Pokud k uzavření dohody dojde v průběhu měsíce srpna, vyúčtování lze předložit nejpozději do 30. září 2021.

Formulář bude k dispozici na webových stránkách MPSV i ÚP ČR. Administrace, tj. podání žádosti, vyúčtování a podpis dohody bude realizováno jak v písemné, tak v elektronické podobě (tedy datovou poštou).

Odpovědi na nejčastější dotazy k dávce mimořádné okamžité pomoci (MOP) z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí

Smyslem této dávky je zabezpečit osobu nebo rodinu na přechodnou dobu, zabezpečit základní životní potřeby a zabezpečit první pomoc k odstranění důsledků katastrofy do doby, než bude možné poskytnout pomoc z jiných zdrojů.

Žádost o MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí

Jaké jsou nezbytné náležitosti pro výplatu žádosti o dávku MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí?

Úřad práce ČR v souvislosti s administrací dávky MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí potřebuje mít ve spisové dokumentaci následující podklady (v nezbytných případech je možné místo chybějícího dokumentu využít i čestné prohlášení):

- žádost o MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí
- právní titul k bydlení, či kontakt na majitele nemovitosti (v případě nájemního, podnájemního vztahu), vlastnictví nemovitosti není třeba dokládat – správní orgán si tuto skutečnost ověří náhledem do katastru nemovitostí
- fotodokumentaci následků tornáda (postačí fotografie v mobilním telefonu)
- doklad o výši měsíčních příjmů za aktuální kalendářní měsíc

- prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech

Odkazy na žádosti, nezbytné přílohy a vyplněné vzory:

[Žádost o MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí](#) + [vzor vyplněné žádosti](#)

[Doklad o výši měsíčních příjmů za aktuální kalendářní měsíc](#) + [vzor vyplněného dokladu](#)

[Prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech](#) + [vzor vyplněného prohlášení](#)

Žádosti o dávku MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí je možné podávat na Kontaktních pracovištích Úřadu práce ČR. V postižených oblastech v důsledku tornáda je žádosti o MOP možné podávat na Kontaktních pracovištích v Hodoníně a Břeclavi a dále je v obcích Lužice, Mikulčice, Moravská Nová Ves a Hrušky mobilní tým pracovníků ÚP ČR, kteří přijímají žádosti na místě a pomáhají jim i s jejich vyplněním.

Kontakty na zaměstnance:

[Kontakty na zaměstnance KOP Břeclav](#)

[Kontakty na zaměstnance KoP Hodonín](#)

Výše dávky MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí

Jakou výši dávky MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí můžu získat?

Výše MOP, kdy osobu postihne mimořádná událost, se stanoví s přihlédnutím k sociálním a majetkovým poměrům a příjmové situaci osoby až do patnáctinásobku částky životního minima jednotlivce (tj. až do výše 57 900 Kč).

Komu je možné dávku MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí vyplatit

Je možné vyplatit dávku MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí na každého člena domácnosti?

Pro uvedený účel pomoci je situace posuzována v rámci okruhu společně posuzovaných osob, které společně hospodaří. Tedy dávka MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí je vždy vyplacena pouze jednomu zástupci domácnosti.

Lhůta na vyplacení dávky MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí

Kdy mi po podání žádosti budou vyplaceny finanční prostředky a jakým způsobem?

V případě podání kompletní žádosti, která obsahuje i veškeré přílohy (viz otázka č. 1), se dávka MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí vyřizuje a vyplácí bezodkladně, tedy okamžitě v den podání žádosti. Výplatu dávky je v tomto případě možné realizovat i v hotovosti.

Nájemní/podnájemní forma bydlení

Mohu získat dávku MOP z důvodu postižení vážnou mimořádnou událostí, pokud poškozenou nemovitost nevlastním, ale užívám ji pouze na základě nájemní/podnájemní smlouvy?

Žádost o MOP si může podat i osoba, která nemovitost užívá pouze na základě nájemní/podnájemní smlouvy. K žádosti je nutné doložit právní titul k bydlení (např. nájemní smlouvu). V případě, že v důsledku tornáda potřebné dokumenty nemáte k dispozici, je nutné doložit alespoň kontakt na vlastníka bytu. Prostřednictvím této MOP lze žadateli (rodině) zabezpečit základní životní potřeby.

Další dotazy

Na koho se mohu obracet v případě dalších dotazů, či stížností?

Úřad práce ČR vyčlenil speciální telefonní linky. Pro oblast Hodonínska mohou lidé volat na číslo 778 534 778, pro Břeclavsko pak na číslo 775 424 116

Lidé se mohou obracet také telefonicky na Call centrum ÚP ČR na bezplatnou linku 800 77 99 00 nebo písemně prostřednictvím e-mailu callcentrum@mpsv.cz, kontaktni.centrum@mpsv.cz.

Pomoc poskytovatelům sociálních služeb

MPSV nabízí také **mimořádnou dotaci poskytovatelům sociálních služeb**, které postihla katastrofa. Jedním z takových zařízení je například S-centrum Hodonín, odkud evakovali 141 klientů. Jsme připraveni proplatit i další náklady spojené s likvidací škod a zvýšenou péčí o klienty – jejich převozy, náhradní ubytování, nezbytné potřeby pro klienty i personální zajištění.

Základní manuál pro zaměstnance při živelní události

I. Zaměstnanec odstraňuje následky živelní události na vlastní nemovitosti nebo jiném svém majetku

Mohou nastat dvě situace:

1. pokud zaměstnanec odstraňuje bezprostřední následky živelní události a činí tak pouze ve svém zájmu, aby ochránil svůj majetek, jedná se o jinou důležitou osobní překážku v práci na straně zaměstnance ve smyslu § 199 zákoníku práce. Zaměstnanci tedy přísluší od zaměstnavatele pracovní volno bez náhrady mzdy nebo platu.

2. pokud zaměstnanec odstraňuje bezprostřední následky živelní události na svém majetku, ale současně jde o veřejný zájem (ohrožení sousední stavby zřícením, hygienické důvody), jde o

překážku v práci z důvodu obecného zájmu podle § 202 zákoníku práce, při níž zaměstnanci náleží pracovní volno. Zaměstnanec musí překážku zaměstnavateli prokázat (např. potvrzením od obecního úřadu, od policie, od Hasičského záchranného sboru ČR apod.). Náhrada mzdy nebo platu od zaměstnavatele zaměstnanci nepřísluší, pokud se mezi sebou nedohodnou jinak.

Další možností je, že zaměstnanec požádá zaměstnavatele o čerpání dovolené. Zaměstnanci pak přísluší náhrada mzdy nebo platu za čerpání dovolené. Pokud to provozní situace na straně zaměstnavatele umožňuje, zaměstnavatel by měl v zásadě takovéto žádosti zaměstnance vyhovět, neboť se jedná o jeho oprávněný zájem. Rovněž připadá v úvahu, aby se zaměstnanec se zaměstnavatelem dohodl na poskytnutí pracovního volna, které bude následně zaměstnancem napracováno. Zaměstnanci v takovémto případě přísluší za výkon práce mzda/plat.

II. Zaměstnanec poskytuje osobní pomoc při živelní události jiné právnické či fyzické osobě

Jestliže zaměstnanec pomáhá při odstraňování následků živelní události jiné právnické nebo fyzické osobě a tato činnost zasahuje do jeho pracovní doby, zaměstnavatel mu musí poskytnout pracovní volno v nezbytně nutném rozsahu. Náhrada mzdy/platu zaměstnanci v tomto případě nepřísluší. Poskytování osobní pomoci by nemělo být živelné, ale určitým způsobem organizováno. Jde o překážku v práci na straně zaměstnance z důvodu výkonu občanské povinnosti podle § 202 zákoníku práce. Zaměstnanec musí zaměstnanci překážku v práci včas oznámit a prokázat.

Další možností je, že zaměstnanec požádá zaměstnavatele o čerpání dovolené. Zaměstnanci pak přísluší náhrada mzdy nebo platu za čerpání dovolené. Pokud to provozní situace na straně zaměstnavatele umožňuje, zaměstnavatel by měl v zásadě takovéto žádosti zaměstnance vyhovět, neboť se jedná o jeho oprávněný zájem. Rovněž připadá v úvahu, aby se zaměstnanec se zaměstnavatelem dohodl na poskytnutí pracovního volna, které bude následně zaměstnancem napracováno. Zaměstnanci v takovémto případě přísluší za výkon práce mzda/plat.

III. Zaměstnanec potřebuje v souvislosti s živelní událostí pracovní volno k zařazení svých důležitých osobních, rodinných nebo majetkových záležitostí (např. jednání s pojišťovnou)

Zaměstnavatel může poskytnout zaměstnanci pracovní volno bez náhrady mzdy (tzv. neplacené volno) k zařazení důležitých osobních, rodinných nebo majetkových záležitostí. Zaměstnanec se může v těchto případech se zaměstnavatelem dohodnout, že takto zameškanou dobu napracuje.

Dále je možné, aby zaměstnanec požádal zaměstnavatele o čerpání dovolené. Zaměstnanci pak přísluší náhrada mzdy nebo platu z titulu čerpání dovolené. Pouze je třeba pamatovat na to, že dovolená musí být čerpána alespoň v rozsahu ½ směny zaměstnance (viz § 218 odst. 6 zákoníku práce).

IV. Z důvodu živelní události se zaměstnanec nedostal včas do práce, jak to má zaměstnavatel posoudit?

Nemůže-li se zaměstnanec dostavit včas do zaměstnání z důvodů přerušení provozu hromadných dopravních prostředků, poskytne mu zaměstnavatel pracovní volno bez náhrady mzdy nebo platu na nezbytně nutnou dobu, nemohl-li zaměstnanec dosáhnout místa pracoviště jiným přiměřeným způsobem (viz bod 3 Přílohy k nařízení vlády č. 590/2006 Sb.). Zaměstnanec se může se zaměstnavatelem dohodnout, že takto zameškanou dobu napracuje.

V. Živelní událost postihla zaměstnavatele

Pokud živelní událost postihla zaměstnavatele a ten musel přerušit práci, tedy zaměstnavatel po určitou dobu zaměstnanci práci nepřiděluje, jedná se o překážku v práci na straně zaměstnavatele (viz § 207 písm. b) zákoníku práce). Zaměstnanci přísluší za dobu jejího trvání náhrada mzdy nebo platu ve výši nejméně 60 % jeho průměrného výdělku, ledaže byl zaměstnanec převeden na jinou práci.

Zaměstnavatel může převést zaměstnance i bez jeho souhlasu na nezbytně nutnou dobu na jinou práci, než byla sjednána v pracovní smlouvě, jestliže je to třeba k odvrácení mimořádné události, živelní události nebo jiné hrozící nehody nebo ke zmírnění jejich bezprostředních následků (viz § 41 odst. 4 zákoníku práce). Zaměstnanec je v takovém případě povinen příkazu zaměstnavatele uposlechnout, s výjimkou případů, kdy má důvodně za to, že bezprostředně a závažným způsobem je ohrožen jeho život nebo zdraví. V takových případech je nutný citlivý a ohleduplný přístup jak zaměstnance, tak i zaměstnavatele.

Za dobu převedení na jinou práci obdrží zaměstnanec mzdu nebo plat podle vykonávané práce, avšak v žádném případě nemůže být tímto převedením poškozen, neboť pokud by tato mzda nebo plat byly nižší než mzda nebo plat, které mu příslušely před převedením, náleží mu doplatek do výše průměrného výdělku [viz § 139 odst. 1 písm. c) zákoníku práce].

Přeložit zaměstnance k výkonu práce do jiného místa, než bylo sjednáno v pracovní smlouvě, lze pouze s jeho souhlasem a v rámci zaměstnavatele (viz § 43 zákoníku práce).

VI. Podmínky výkonu přesčasové práce

Práci přesčas lze konat jen výjimečně a zaměstnavatel ji může zaměstnanci nařídit jen z vážných provozních důvodů, což je i aktuální mimořádná situace. Nařízená práce přesčas nesmí u zaměstnance činit více než 8 hodin v jednotlivých týdnech a 150 hodin v kalendářním roce. Nad uvedený rozsah může zaměstnavatel požadovat práci přesčas jen na základě dohody se zaměstnancem.

Celkový rozsah práce přesčas nesmí činit v průměru více než 8 hodin týdně v období, které může činit nejvýše 26 týdnů po sobě jdoucích. Jen kolektivní smlouva může vymezit toto období nejvýše na 52 týdnů po sobě jdoucích. Do počtu hodin nejvýše přípustné práce přesčas

ve vyrovnávacím období se nezahrnuje práce přesčas, za kterou bylo zaměstnanci poskytnuto náhradní volno.

K aktuální situaci lze uvést, že zaměstnavatel může nařídít práci i ve dnech pracovního klidu (typicky víkend, svátky), ovšem pouze výkon nutných prací, které nemohou být provedeny v pracovních dnech. Například naléhavé opravné práce, práce konané v nepřetržitém provozu za zaměstnance, který se nedostavil na směnu, práce při živelních událostech a v jiných obdobných mimořádných případech.

V případě živelních událostí a u naléhavých opravných prací má zaměstnavatel též možnost zkrátit dobu nepřetržitého odpočinku v týdnu tak, aby činil nejméně 24 hodin, s tím, že zaměstnancům bude poskytnut nepřetržitý odpočinek v týdnu tak, aby za období 2 týdnů činila délka tohoto odpočinku celkem alespoň 70 hodin. Tedy v případě zkrácení nepřetržitého odpočinku v týdnu musí být následující odpočinek prodloužen o „chybějící“ část odpočinku z předcházejícího týdne.

VII. Režimové příplatky k platu/mzdě

Vykonávají-li zaměstnanci za níže uvedených podmínek práci pro svého zaměstnavatele, mají právo na:

- **příplatek za práci přesčas**
  - plat – zaměstnanci přísluší část platvého tarifu, osobního a zvláštního příplatku a příplatku za práci ve ztíženém pracovním prostředí připadající na 1 hodinu práce a příplatek ve výši 25 % průměrného výdělku, popř. 50 % průměrného výdělku ve nepřetržitého odpočinku v týdnu, popř. může být poskytnuto náhradní volno (§ 127 zákoníku práce);
  - mzda – zaměstnanci přísluší dsažená mzda a příplatek ve výši nejméně 25 % průměrného výdělku, popř. může být poskytnuto náhradní volno (§ 114 zákoníku práce);
- **příplatek za noční práci (22:0006:00)**
  - plat – zaměstnanci přísluší příplatek 20 % průměrného výdělku (§ 125 zákoníku práce);
  - mzda – zaměstnanci přísluší příplatek nejméně 10 % průměrného výdělku, není-li sjednána jiná výše (§ 116 zákoníku práce);
- **příplatek za práci v sobotu a neděli**
  - plat – zaměstnanci přísluší příplatek ve výši 25 % průměrného výdělku (§ 126 zákoníku práce);
  - mzda – zaměstnanci přísluší příplatek ve výši nejméně 10 % průměrného výdělku, není-li sjednána jiná výše (§ 118 zákoníku práce).

Výše uvedené příplatky náleží i za části odpracovaných hodin.

VIII. Odměna podle § 224 odst. 2 zákoníku práce

Zákoník práce umožňuje, aby zaměstnavatel poskytl zaměstnancům plnění, které není mzdou či platem, za poskytnutí pomoci při živelních událostech, jejich likvidaci nebo odstraňování

jejich následků. Jedná se o situaci, kdy zaměstnanci vykonávají práce, které nejsou jejich sjednaným druhem práce (např. administrativní pracovníci pomáhají vyklízet sklad apod.). Výše odměny není limitována.

IX. Zápůjčka z FKSP

Pokud má zaměstnavatel zřízen fond kulturních a sociálních potřeb, může zaměstnanci postiženému živelní pohromou poskytnout bezúročnou zápůjčku až do výše 100 tis. Kč se splatností do 5 let od uzavření smlouvy o zápůjčce.

Poslední aktualizace: 2. 7. 2021